

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, ХХХ
DRAFT
[...] (2011) ХХХ проект

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

**Рамка на ЕС за държавна помощ под формата на компенсация за обществена
услуга
(2011 г.)**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ПРЕДМЕТ И СФЕРА НА ПРИЛОЖЕНИЕ	2
2.	УСЛОВИЯ ЗА СЪВМЕСТИМОСТ НА КОМПЕНСАЦИЯТА ЗА ОБЩЕСТВЕНА УСЛУГА, КОЯТО ПРЕДСТАВЛЯВА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ	4
2.1.	Обща разпоредба.....	4
2.2.	Действителна услуга от общ икономически интерес по смисъла на член 106 от ДФЕС.....	4
2.3.	Необходимост от акт за възлагане, в който да се посочват задълженията за обществена услуга и методите за изчисляване на компенсацията.....	5
2.4.	Продължителност на възлагането	5
2.5.	Спазване на директивата за прозрачността	5
2.6.	Спазване на правилата на ЕС за обществените поръчки	6
2.7.	Липса на дискриминация.....	6
2.8.	Размер на компенсацията	6
2.9.	Допълнителни изисквания, които могат да бъдат необходими, за да се гарантира, че развитието на търговията не е засегнато до такава степен, че това да противоречи на интересите на Съюза	11
2.10.	Прозрачност.....	13
3.	УСЛОВИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ПОСТАВЯНИ В РЕШЕНИЯ НА КОМИСИЯТА	13
4.	ПРИЛАГАНЕ НА РАМКАТА	14
5.	ПОДХОДЯЩИ МЕРКИ	14

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Рамка на ЕС за държавна помощ под формата на компенсация за обществена услуга (2011 г.)

1. ПРЕДМЕТ И СФЕРА НА ПРИЛОЖЕНИЕ

1. За да могат определени услуги от общ икономически интерес (УОИИ) да се извършват въз основа на принципи и при условия, които дават възможност чрез тях да се постигнат заложените цели, може да се окаже необходима финансова подкрепа от държавните органи, когато приходите, получени от предоставянето на услугата, не позволяват да се покрият разходите, възникващи от задължението за обществена услуга.
2. От практиката на Съда на Европейския съюз следва¹, че компенсацията за обществена услуга не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), ако изпълнява известен брой условия². Когато тези условия са изпълнение, член 108 от ДФЕС не се прилага.
3. Когато компенсацията за обществена услуга не отговаря на тези условия и ако са изпълнени общите критерии за приложимост на член 107, параграф 1 от ДФЕС, тази компенсация представлява държавна помощ и попада в приложното поле на членове 106, 107 и 108 от ДФЕС.
4. В Съобщението си за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес³, Комисията изясни условията, при които компенсацията за обществена услуга трябва да се счита за държавна помощ.

¹ В решението си по делото *Altmark* Съдът на Европейския съюз постанови, че компенсацията за обществена услуга не представлява държавна помощ, ако са изпълнени четири кумулативни критерия. Първо, предприятието бенефициер трябва да бъде действително натоварено с изпълнението на задължения за обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени. Второ, параметрите, въз основа на които се изчислява компенсацията, трябва да бъдат установени предварително по обективен и прозрачен начин. Трето, компенсацията не може да надвишава това, което е необходимо за покриване изцяло или частично на разходите, възникнали при изпълнението на задълженията, свързани с предоставянето на обществената услуга, като се отчитат съответните приходи и разумна печалба. И накрая, когато предприятието, което трябва да изпълнява задължения за обществена услуга, в конкретен случай не е избрано вследствие на процедура за възлагане на обществена поръчка, която би позволила да бъде избран оферентът, който е в състояние да предостави тези услуги на най-ниската цена за общността, равнището на нужната компенсация трябва да се определи въз основа на анализ на разходите, които би направило едно типично предприятие, добре управлявано и снабдено с достатъчно оборудване.

² Решенията по дело C-280/00 *Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg* срещу *Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* („*Altmark*“) [2003 г.] Recueil, стр. I-7747 и Съединени дела C-34/01—C-38/01 *Enirisorse SpA* срещу *Ministero delle Finanze* [2003 г.] Recueil, стр. I-14243.

³ ОВ Сxxxx.

Освен това в регламента си за прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis*, предоставяна на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес⁴, Комисията определи условията, при които следва да се счита, че компенсацията за предоставянето на УОИИ не засяга търговията между държавите-членки и/или не нарушава или не заплашва да наруши конкуренцията. При тези обстоятелства компенсацията на отговаря на критериите, посочени в член 107, параграф 1 от ДФЕС, и следователно не попада в обхвата на процедурата за уведомяване, предвидена в член 108, параграф 3 от ДФЕС.

5. В член 106, параграф 2 от ДФЕС се посочва правното основание за оценка на съвместимостта на държавната помощ за УОИИ. В него се посочва, че предприятията, които са натоварени с функцията да оказват УОИИ или които имат характер на фискален монопол, се подчиняват на разпоредбите, съдържащи се в Договорите, и в частност на правилата на конкуренцията. В член 106, параграф 2 от ДФЕС обаче се предвижда изключение от съдържащите се в Договора правила, когато прилагането на правилата на конкуренцията би пречило фактически или юридически изпълнението на възложените задачи. Това изключение се прилага само ако развитието на търговията не е засегнато до степен, която би била в противоречие с интересите на Съюза.
6. В Решение xxxx на Комисията относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес⁵, се определят условията, при които някои видове компенсации за обществени услуги трябва да се смятат за съвместими с вътрешния пазар в съответствие с член 106, параграф 2 от ДФЕС и да бъдат освободени от изискването за предварително уведомяване по член 108, параграф 3 от ДФЕС.
7. Тази рамка се прилага само за компенсация за обществена услуга, доколкото тя представлява държавна помощ, необхваната от Решение xxxx. Тази компенсация подлежи на изискването за предварително уведомяване по член 108, параграф 3 от ДФЕС. В тази рамка се посочват условията, при които тази държавна помощ може да се приеме за съвместима в съответствие с член 106, параграф 2 от ДФЕС. Тя заменя Рамката на Общността за държавна помощ под формата на компенсации за обществени услуги от 29 ноември 2005⁶.
8. Тази рамка се прилага за компенсацията за обществена услуга в областта на въздушния и морския транспорт, без да се засягат специалните разпоредби, съдържащи се в секторното законодателство на Европейския съюз. Тя не се прилага за сектора на сухопътния транспорт и за сектора на общественото радио- и телевизионно разпространение, обхванат от Съобщението на

⁴ ОВ Сxxx

⁵ ОВ Lxxxxx.

⁶ ОВ С 297, 29.11.2005 г., стр. 4.

Комисията относно прилагане на правилата за държавните помощи по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение⁷.

9. Помощта за доставчиците на УОИИ в затруднено положение ще бъде оценявана в рамките на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение⁸.
10. Тази рамка се прилага, без да се засягат:
 - а) законовите изисквания на Европейския съюз в областта на конкуренцията (и по-специално членове 101 и 102 от ДФЕС);
 - б) законовите изисквания на Европейския съюз в областта на обществените поръчки;
 - в) разпоредбите на Директива 2006/111/ЕО на Комисията относно прозрачността на финансовите отношения между държавите-членки и публичните предприятия, както и относно финансовата прозрачност в рамките на някои предприятия (директива за прозрачността)⁹;
 - г) разпоредбите, свързани със секторното законодателство на Европейския съюз.

2. УСЛОВИЯ ЗА СЪВМЕСТИМОСТ НА КОМПЕНСАЦИЯТА ЗА ОБЩЕСТВЕНА УСЛУГА, КОЯТО ПРЕДСТАВЛЯВА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

2.1. Обща разпоредба

11. На сегашния етап на развитието на вътрешния пазар държавната помощ, попадаща извън приложното поле на Решение xxx, може да бъде обявена за съвместима с член 106, параграф 2 от ДФЕС, ако е необходима за предоставянето на съответната услуга от общ икономически интерес и не засяга развитието на търговията до такава степен, че да противоречи на интересите на Съюза. За да се постигне този баланс, трябва да бъдат спазени следните условия.

2.2. Действителна услуга от общ икономически интерес по смисъла на член 106 от ДФЕС

12. Помощта трябва да бъде предоставена за действителна и правилно дефинирана услуга от общ икономически интерес, посочена в член 106, параграф 2 от ДФЕС.
13. В Съобщението си за прилагането на правилата на ВС към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес, Комисията предостави насоки относно изискванията, свързани с определението

⁷ ОВ С 257, 27.10.2009 г., стр. 1.

⁸ ОВ С 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

⁹ ОВ L 318, 17.11.2006 г., стр. 17.

за услуга от общ икономически интерес. По-специално, като услуги от общ икономически интерес не могат да бъдат дефинирани услуги, които са вече предоставени или могат да бъдат предоставени задоволително от предприятия, извършващи дейност по правилата на пазара и при условия, като цената и достъпа до услугата, отговарящи на публичния интерес, определен от държавата.

14. За приложното поле на тази рамка държавите-членки следва да докажат, че са разгледали надлежно нуждите за обществени услуги чрез обществена консултация или други подходящи инструменти, за да вземат предвид интересите на потребителите и на доставчиците.

2.3. Необходимост от акт за възлагане, в който да се посочват задълженията за обществена услуга и методите за изчисляване на компенсацията

15. Отговорността за предоставяне на УОИИ трябва да бъде възложена на съответното(ите) предприятие(я) с един или повече официални акта, чиято форма може да се определи от всяка държава-членка. Терминът „държава-членка“ включва централните, регионалните и местните органи.

16. В акта или актовете по-специално се определя следното:

- а) съдържанието и продължителността на задълженията за предоставяне на обществена услуга;
- б) предприятието и при необходимост — съответната територия;
- в) същността на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието от предоставящия орган;
- г) параметрите за изчисляване, контролиране и преразглеждане на компенсацията; както и
- д) мерките за избягване и възстановяване на свръхкомпенсации.

2.4. Продължителност на възлагането

17. Продължителността на възлагането следва да е оправдано от обективни критерии, като необходимостта да се амортизират непрехвърляемите дълготрайни материални активи. Във всеки случай продължителността на възлагането не трябва да надхвърля необходимия срок за амортизацията на всеки значителен актив, необходим за предоставянето на УОИИ.

2.5. Спазване на директивата за прозрачността

18. Помощта ще се смята за съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 106, параграф 2 от ДФЕС само ако предприятието спазва разпоредбите на Директива 2006/111/ЕО на Комисията относно прозрачността на финансовите отношения между държавите-членки и публичните предприятия, както и относно финансовата прозрачност в рамките на някои предприятия, където това е приложимо. Помощта, която не отговаря на тези разпоредби, се смята, че

засяга развитието на търговията до такава степен, че противоречи на интересите на Съюза по смисъла на член 106, параграф 2 от ДФЕС.

2.6. Спазване на правилата на ЕС за обществените поръчки

19. Помощта ще се смята за съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 106, параграф 2 от ДФЕС само ако, когато възлага извършването на услугата на въпросното предприятие, отговорният орган е спазил или се задължава да спазва приложимите правила на ЕС в областта на обществените поръчки. Това включва всички изисквания за прозрачност, равно третиране и недискриминация, пряко произтичащи от ДФЕС или където е приложимо — от вторичното законодателство на ЕС. Помощта, която не отговаря на тези правила и изисквания, се смята, че засяга развитието на търговията до такава степен, че противоречи на интересите на Съюза по смисъла на член 106, параграф 2 от ДФЕС.

2.7. Липса на дискриминация

20. Когато орган възложи извършването на същата услуга от общ икономически интерес на няколко предприятия, компенсацията следва да се изчислява въз основа на същия метод.

2.8. Размер на компенсацията

21. Размерът на компенсацията не може да надвишава това, което е необходимо за покриване на нетните разходи¹⁰, понесени при изпълнение на задълженията за обществена услуга, включително разумна печалба.

22. Размерът на компенсацията може да се установи въз основа на очакваните разходи и приходи, въз основа на действително понесените разходи и приходи или въз основа на съчетание от двете, в зависимост от стимулите за ефективност, които държавата-членка желае да въведе от самото начало, в съответствие с точка 36-40 по-долу.

23. Когато компенсацията се основава на очакваните разходи и приходи, те се уточняват в акта за възлагане. Те се основават на правдоподобни и видими параметри относно икономическата среда, в която се изпълнява УОИИ. Държавите-членки посочват източниците, на които се основават тези очаквания¹¹. Оценката на разходите трябва да отразява прогнозното увеличение на ефективността, постигнато от доставчика на УОИИ по време на времетраенето на възлагането.

Нетни разходи, необходими за изпълнението на задълженията за обществена услуга

¹⁰ В този контекст нетни разходи означава нетните разходи, определени в точка 25 по-долу, или в случаите, в които не може да се приложи методологията на нетните избегнати разходи— разходите минус приходите.

¹¹ Обществени информационни източници, равнища на разходите, понесени от доставчика на УОИИ в миналото, равнища на разходите на конкурентите, бизнес планове, доклади за индустрията и т.н.

24. Нетните разходи, необходими или които се очаква да бъдат необходими за изпълнението на задълженията за обществена услуга, следва да се изчисляват, като при възможност се използва методологията на нетните избегнати разходи, особено в сектори, в които това се изисква от законодателството на ЕС или националното законодателство.

Методология на нетните избегнати разходи

25. Според методологията на нетните избегнати разходи, нетните разходи, необходими или които се очаква да бъдат необходими за изпълнението на задълженията за обществена услуга, се изчисляват като разлика между нетните разходи за доставчика, за да извърши услугата със задължение за обществена услуга, и нетните разходи или печалби за същия доставчик, за да извърши услугата без това задължение. Трябва да се следи внимателно за правилната оценка на разходите, които се очаква да избегне доставчикът на услуги и приходите, които се очаква да не получи, при липса на задължение за обществена услуга. При изчисляването на нетните разходи следва да се оценят ползите за доставчика на УОИИ, включително нематериалните ползи.
26. По-подробно ръководство за това как трябва да се прилага методологията на нетните избегнати разходи, може да се намери в приложение IV към Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги¹², изменена от Директива 2009/136/ЕО¹³ и приложение I към Директива 97/67/ЕО¹⁴, изменена от Директива 2002/39/ЕО¹⁵ и Директива 2008/6/ЕО¹⁶.
27. Въпреки че Комисията счита методологията на нетните избегнати разходи за най-точния метод за определяне на разходите за задължение за обществена услуга, може да съществуват случаи, при които използването на тази методология е неосъществимо или неподходящо. В тези случаи и когато това е надлежно обосновано, Комисията може да приеме алтернативни методи за изчисляване на нетните разходи, необходими за изпълнението на задължения за обществена услуга, като методологията чрез разпределяне на разходите, описана в следващите точки.

Методология, основана на разпределяне на разходите

28. При методологията чрез разпределяне на разходите нетните разходи, необходими за изпълнението на задълженията за обществена услуга, могат да се изчислят като разлика между разходите и приходите на даден доставчик, за да изпълни задълженията за обществена услуга, както е уточнено и прогнозирано в акта за възлагане. Разходите, които трябва да се отчитат, включват всички разходи, необходими за извършването на услугата от общ икономически интерес. Когато дейността на предприятието се свежда само до услугата от общ икономически интерес, тогава всичките му разходи могат да се

¹² ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 51.

¹³ ОВ L 337, 18.12.2009 г., стр. 11.

¹⁴ ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14.

¹⁵ ОВ L 176, 5.7.2002 г., стр. 21.

¹⁶ ОВ L 52, 27.2.2008 г., стр. 3.

вземат предвид. Когато предприятието извършва и дейност извън обхвата на услугата от общ икономически интерес, само разходите, свързани с услугата от общ икономически интерес, могат да бъдат взети предвид.

29. Нетните разходи, необходими за изпълнението на задълженията за услуга от общ икономически интерес, могат да включват всички преки разходи, необходими за изпълнението на задълженията за услуга от общ икономически интерес, и съответна част от непреките разходи, които са общи както за услугата от общ икономически интерес, така и за другите дейности. Разходите, свързани с други дейности извън обхвата на услугата от общ икономически интерес, трябва да включват всички преки разходи и съответна част от общите разходи. Тези разходи в никакъв случай не могат да се отнасят до услугата от общ икономически интерес.

Приходи

30. Приходите, които трябва да се вземат предвид, трябва да включват най-малко всички приходи, получени от услугата от общ икономически интерес, както е уточнено и прогнозирано в акта за възлагане, и приходите, генерирани от специални или изключителни права, дори и да свързани с други дейности, както е предвидено в точка 42, независимо от това дали тези приходи са определени като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

Разумна печалба

31. Разумна печалба следва да означава процентът на възвръщаемост на капитала¹⁷, който би бил изискван за типично предприятие, което обмисля дали да предоставя или не услуга от общ икономически интерес за цялата продължителност на акта на възлагане, като се взема предвид равнището на риска. Равнището на риска зависи от съответния сектор, вида на услугата и характеристиките на механизма на компенсация.
32. В надлежно обосновани случаи могат да се използват други показатели за равнището на печалбата, различни от процента на възвръщаемост на собствения капитал, за да се определи каква следва да бъде разумната печалба, като счетоводни показатели за печалбата (например средната възвръщаемост на собствения капитал (ROE)¹⁸, възвръщаемостта на вложения капитал (ROCE), възвръщаемостта на активите (ROA) или възвръщаемостта на продажбите (ROS)). Какъвто и показател да се избере, държавата-членка предоставя на Комисията доказателства, че предвижданата печалба не надхвърля това, което се изисква от типично предприятие, което обмисля дали да предоставя или не услуга от общ икономически интерес, например като предостави информация

¹⁷ Процентът на възвръщаемост на капитала се определя тук като комбинирания вътрешен процент на възвръщаемост (IRR), който предприятието осъществява върху инвестирания си капитал през цялата продължителност на проекта, т.е. IRR, надхвърлящ паричните потоци на договора.

¹⁸ За дадена година счетоводният показател „процент на възвръщаемост на собствения капитал“ (ROE) се определя като печалбата преди лихви и данъци (EBIT) над собствения капитал за тази година. Той по принцип се различава през годините. Годишният ROE следва да бъде усреднен през времетраенето на възлагането. Същото се прилага и за понятията ROCE, ROA и ROS, посочени в точката.

за постигнатата възвръщаемост при подобен тип договори, възложени при конкурентни условия.

33. Процент на възвръщаемост на капитала, който не надхвърля съответния суапов процент¹⁹ плюс 100 базисни пункта²⁰, се смята за разумен при всички положения. Съответният суапов процент е суаповият процент, чийто падеж и валута съответстват на падежа и валутата на акта за възлагане.
34. Когато предоставянето на УОИИ е свързано със значителен търговски или договорен риск, например поради това, че компенсацията е под формата на еднократна фиксирана сума, включваща очакваните нетни разходи и разумна печалба, а предприятието извършва дейност в конкурентна среда, разумната печалба не може да надхвърля равнището, отговарящо на процент на възвръщаемост на капитала, съизмерим с равнището на риска. Този процент следва да се определи при възможност чрез позоваване на процента на възвръщаемост на капитала, постигнат в подобни видове договори за обществени поръчки при конкурентни условия (напр. договори, възложени в рамките на търг). Когато такъв метод не може да се приложи, могат да се използват други методи за установяване на възвръщаемостта на капитала, след като използването им бъде обосновано²¹.
35. Когато предоставянето на услуга от общ икономически интерес не е свързано със значителен търговски или договорен риск, например защото нетните разходи *ex post* са като цяло напълно компенсирани, разумната печалба не може да надхвърля равнището, отговарящо на равнището, уточнено в точка 33 по-горе. Комисията отбелязва, че този компенсационен механизъм не предоставя стимули за ефективност (или стимули за удържане на разходите) за доставчика на обществена услуга. Ето защо използването на такива механизми е строго ограничено до случаи, в които държавата-членка може да докаже, че не е осъществимо или подходящо да се вземе предвид производствената ефективност и да се въведат договори, при които се предоставят стимули за постигане на подобрена ефективност.

¹⁹ Суаповият процент е по-дългият падеж, равен на междубанковия лихвен процент (IBOR). Използва се на финансовите пазари като референтен процент за установяване на размера на финансиране.

²⁰ Премията от 100 базисни пункта служи наред с другото за компенсиране на ликвидния риск, свързан с факта, че доставчикът на УОИИ, който инвестира капитал в договор за УОИИ, ангажира този капитал за продължителността на акта на възлагане и няма да може да продаде дяла си толкова бързо или евтино, колкото ако ставаше дума за широко разпространен и не съдържащ ликвиден риск актив.

²¹ Включително модела за оценка на капиталовите активи или по-напреднали модели, обхващащи множество фактори, или сравнение със средната възвръщаемост на собствения капитал за сектора, съответната дейност и услуга от общ икономически интерес през последните години, като се вземе предвид това дали миналите данни мога да бъдат подходящи за цели, ориентирани към бъдещето.

Стимули за ефективност

36. При изготвянето на метода за компенсиране държавите-членки трябва да въведат стимули за ефективното предоставяне на УОИИ с висок стандарт, освен ако не могат да докажат надлежно, че това не е осъществимо или подходящо.
37. Стимулите за ефективност могат да бъдат изготвени по различни начини, за да се вземе предвид по най-добрия начин специфичният характер на всеки случай или сектор. Например държавите-членки могат да определят предварително фиксирано равнище на компенсация, при което се предвижда и включва увеличената ефективност, която се очаква да постигне предприятието през времетраенето на акта на възлагане.
38. Държавите-членки могат също да зададат в акта на възлагане цели за производствена ефективност, при което равнището на компенсация се обвързва със степента, до която са постигнати целите. Ако предприятието не постигне целите, компенсацията се намалява съгласно метод за изчисляване, уточнен в акта на възлагане. Ако обаче предприятието надхвърли целите, компенсацията се увеличава съгласно метод, уточнен в акта на възлагане. Възнаграждението за постигната увеличена производствена ефективност трябва да се определи на такова равнище, че да се позволи балансираното ѝ споделяне между предприятието и държавата-членка и/или потребителите.
39. Тези механизми за въвеждане на стимули за подобряване на ефективността трябва да се основават на обективни и измерими критерии, посочени в акта на възлагане и подлежащи на прозрачно оценяване *ex post*, извършено от организъм, независим от доставчика на УОИИ.
40. Повишаването на ефективността не трябва да бъде за сметка на качеството на предоставената услуга и следва да отговаря на стандартите, определени в законодателството на ЕС.

Разпоредби, приложими за предприятия, извършващи също дейности извън обхвата на УОИИ или предоставящи няколко УОИИ

41. Когато предприятие извършва дейности, попадащи както в обхвата, така и извън обхвата на УОИИ, вътрешните сметки трябва да показват поотделно разходите и приходите, свързани с УОИИ, и разходите и приходите от другите услуги. Когато на предприятие е възложено извършването на няколко УОИИ, защото възлагащият орган или естеството на УОИИ са различни, трябва да е възможно да се провери във вътрешните сметки на предприятието дали е имало свръхкомпенсиране на равнището на всяка УОИИ.
42. Ако въпросното предприятие има специални или изключителни права, свързани с дейности, различни от УОИИ, за която е предоставена помощта, които генерират печалба над разумната печалба, или ако от страна на държавата са му предоставени други предимства, всички те трябва да се вземат предвид, независимо как са определени за целите на член 107, параграф 1 от ДФЕС, и трябва да се добавят към приходите на предприятието.

43. Държавата-членка може да реши, че печалбите от други дейности извън обхвата на УОИИ, особено тези, които се основават на необходимата за предоставянето на УОИИ инфраструктура, трябва да бъдат използвани изцяло или частично за финансирането на УОИИ.

Свърхкомпенсация

44. Свърхкомпенсацията следва да се разбира като получена от предприятието компенсация, надхвърляща пропорционалния размер на помощта, определен в точка 21. Както е посочено в точки 36—39 по-горе, излишъкът, който се получава от неочаквано значително увеличената ефективност, може да бъде задържан от предприятието като допълнителна разумна печалба, както е посочено в акта за възлагане²².
45. Понеже свърхкомпенсацията не е необходима за предоставянето на съответната услуга от общ икономически интерес, тя представлява несъвместима държавна помощ.
46. Държавите-членки трябва да гарантират, че компенсацията, предоставена за УОИИ, съответства на изискванията, изложени в част 2.8, и трябва да могат да представят доказателства по искане на Комисията. Те ще извършват проверки или ще уреждат да се извършват проверки в края на възлагането и във всеки случай на интервали от максимум 3 години ще се извършват междинни проверки. Само за концесии²³ и за вътрешни договори проверки се извършват по принцип поне на всеки 2 години.
47. Когато държавата-членка е определила предварително фиксирано равнище на компенсация, чрез което по подходящ начин се предвижда и включва увеличената ефективност, която се очаква да постигне доставчикът през времетраенето на възлагането, проверката за свърхкомпенсация се ограничава до контролиране на това, че равнището на печалба, на което има право доставчикът съгласно акта за възлагане, е наистина разумно от *ex ante* гледна точка.

2.9. Допълнителни изисквания, които могат да бъдат необходими, за да се гарантира, че развитието на търговията не е засегнато до такава степен, че това да противоречи на интересите на Съюза

48. Изискванията, изложени в раздели 2.1—2.8 от тази рамка, обикновено са достатъчни, за да се гарантира, че помощта на нарушава конкуренцията по такъв начин, че това да противоречи на интересите на Съюза.
49. Може обаче да настъпят обстоятелства, при които компенсацията да породи по-сериозни нарушения на конкуренцията на вътрешния пазар, които да наложат особени проверки и допълнителни условия за съвместимост на помощта. Това може да се случи, по-специално, при следните обстоятелства:

²² По подобен начин дефицитът, който се получава от производителност, чието увеличение е по-слабо от очакваното, се поема частично от предприятието, когато това е посочено в акта за възлагане.

²³ Тълкувателно известие на Комисията относно концесиите в рамките на законодателството на Общността (ОВ С 121, 29.4.2000 г., стр.2).

- а) възлагането на задължението за услуга е част от мрежа от подобни възлагания в същия географски или продуктов пазар, които притежават кумулативен ефект, който е вероятно да доведе до недопускане на конкуренти на съответния пазар;
- б) възлагането обединява редица задачи, които биха могли и да подлежат на отделни възлагания без допълнителни разходи по отношение на ефикасността и ефективността в предоставянето на услугите, в резултат на което е сериозно ограничена възможността за другите доставчици да се конкурират на този пазар;
- в) възлагането на задължението за услуга е свързано със специални или изключителни права, които могат да предоставят на предприятието нематериални предимства, които е трудно да се определят количествено, или да попречат неоснователно на други оператори да навлязат на пазара;
- г) помощта позволява на предприятието да финансира създаването или използването на инфраструктура, която не е лесно възпроизведима и е възможно да отстрани други оператори на пазара на УОИИ или в свързани с него търговски сфери, без да са налице разпоредби за предоставяне на конкурентите на справедлив и недискриминационен достъп до тази инфраструктура;
- д) възлагането на задължението за услуга възпрепятства или е вероятно да възпрепятства ефективното прилагане на законодателството на ЕС, имащо за цел запазването на доброто функциониране на вътрешния пазар, до такава степен, че би могло да доведе до сериозно нарушение на конкуренцията.

50. Когато е вероятно да настъпят такива сериозни нарушения, гореизложените условия може да не бъдат достатъчни, за да гарантират, че помощта не засяга търговията до такава степен, че да противоречи на интересите на Съюза. Ето защо Комисията ще проучи въпроса дали тези нарушения могат да бъдат намалени, като на държавите-членки се поставят условия или от тях се изискват ангажименти в съответствие с раздел 3 по-долу, за да се гарантира съвместимостта на предложената мярка за компенсация в съответствие с член 106, параграф 2 от ДФЕС.

51. Сред примерите за условия или ангажименти, които могат да бъдат необходими за гарантиране на необходимостта и пропорционалността на помощта, са:

- а) намаляване на продължителността и/или обхвата, и/или територията, свързана с възлагането;
- б) изменение на разпределението на услугата или на условията за финансирането и²⁴. Това може да включва изискването за това УОИИ да

²⁴ Например услугата може да се осигури чрез предоставяне на помощ на потребителите вместо на доставчика на услуги.

се възлага след конкурентна процедура дори в случаите, в които това не е условие за съвместимост в съответствие с точка 19 по-горе.

- в) намаляване на компенсацията, като се вземе предвид размерът на прекомерните печалби от дейности извън обхвата на УОИИ, при които се използва същата мрежа;
- г) ограничение на всички специални или изключителни права, предоставени във връзка с услугата;
- д) задължение да се предостави достъп на трети страни до финансираната с компенсацията инфраструктура или мрежа при подходящи условия, като справедливост и недискриминация.

2.10. Прозрачност

52. За всяка компенсация за УОИИ, попадаща в приложното поле на тази рамка, съответната държава-членка трябва да публикува следната информация на интернет или по друг подходящ начин:

- резултатите от обществената консултация, посочена в точка 14;
- съдържанието и продължителността на задълженията за предоставяне на обществена услуга;
- предприятието и при необходимост — съответната територия;
- размера на помощта, предоставена на предприятието, на годишна основа.

3. УСЛОВИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ПОСТАВЯНИ В РЕШЕНИЯ НА КОМИСИЯТА

53. В съответствие с член 7, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Комисията от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО²⁵ [сега член 113 от ДФЕС] в положителните си решения Комисията може да поставя условия, при които помощта може да се смята за съвместима с вътрешния пазар, както и да налага задължения с цел осигуряване на възможност за контрол върху надлежното изпълнение на решението. В сферата на услугите от общ икономически интерес поставянето на условия и задължения може да бъде необходимо, особено за да не се допусне помощта за съответните предприятия на практика да доведе до прекомерно нарушаване на конкуренцията и търговията на вътрешния пазар. В тази връзка може да се наложи изискването на периодични отчети или налагането на други задължения предвид конкретните обстоятелства на всяка услуга от общ икономически интерес.

²⁵ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1. Регламент, изменен с Акта за присъединяване от 2003 г.

4. ПРИЛАГАНЕ НА РАМКАТА

54. Комисията възнамерява да проведе преразглеждане на тази рамка пет години след влизането ѝ в сила.
55. След публикуването на тази рамка в *Официален вестник* Комисията ще прилага разпоредбите ѝ към всички проекти за помощ, за които ѝ е изпратено уведомление, и ще вземе решения по тези проекти, дори ако за проектите са изпратени уведомления преди датата на публикуване.
56. След публикуването на тази рамка в *Официален вестник* Комисията ще прилага разпоредбите ѝ към всяка незаконна помощ, по която взема решение, дори ако за проектите са изпратени уведомления преди датата на публикуване. Когато обаче помощта е била отпусната преди това публикуване, точки 36—40 по-горе не се прилагат.

5. ПОДХОДЯЩИ МЕРКИ

57. Като подходящи мерки за целите на член 108, параграф 1 от ДФЕС Комисията предлага държавите-членки да приведат съществуващите си схеми за компенсация за обществена услуга в съответствие с тази рамка в срок от 12 месеца след публикуването ѝ в *Официален вестник*. В срок от един месец след публикуване на рамката в *Официален вестник* държавите-членки следва да потвърдят пред Комисията, че са съгласни с предложените подходящи мерки. При липса на отговор Комисията ще счита, че съответната държава-членка не е съгласна.